

בית הדין האזורי לעבודה חיפה

ב"ל 47947-02-20

לפני

כב' השופט טל גולן

התובעת:

אלביט מערכות בע"מ
ע"י ב"כ: עו"ד עופר גרנות ועו"ד חגי ורד

-

הנתבע:

המוסד לביטוח לאומי
ע"י ב"כ: עו"ד לירון דגון ועו"ד (רו"ח) ארז בוקאי

ה ח ל ט ה

(החלטה בבקשת הנתבע למחיקת טענות מכתב התביעה)

1. **מבוא וסקירת ההליך** – התביעה שלפני הוגשה על ידי חברת אלביט מערכות בע"מ (להלן: "התובעת"), ובה התבקש בית הדין להורות למוסד לביטוח לאומי (להלן: "הנתבע") לבטל את קביעתו לתשלום דמי ביטוח לשנים 2014-2017, ולפי הודעת הקביעה מיום 31.12.2019. במסגרת קביעה זו חויבה התובעת גם בתוספת הצמדה וקנסות.
2. ביום 2.8.2020 נערך דיון בהליך זמני שהוגש על ידי התובעת. במסגרת הדיון הגיעו הצדדים למספר הסכמות, אשר קיבלו תוקף של החלטה. בין היתר, הוסכם על מחיקת ההליך הזמני, ובמקביל גם על קביעת דיון הוכחות בהליך העיקרי שייערך בחודש 2/2021. לאחר הדיון הגיש כל אחד מהצדדים בקשות לגילוי מסמכים, שבהן אדון בהחלטה נפרדת, ובכפוף להחלטה שתינתן בבקשה זו. כמו כן, הוגשה על ידי הנתבע "בקשה למחיקת טענות מכתב התביעה", שבה אדון כעת.
3. **טענות הצדדים – הנתבע טוען**, כך – הנתבע הסתמך בהחלטתו נשוא ההליך ואשר נתקפת על ידי התובעת, על הסכם פשרה שחתמה התובעת מול רשות המסים (להלן: "הסכם הפשרה"), ולאחר שהוגש על ידה ערעור מס לבית המשפט; אין לאפשר במסגרת ההליך תקיפה עקיפה של הוראות הסכם השומה שניתן בעניינה של התובעת, היות שהמדובר בקביעות חלוטות בין התובעת לבין

בית הדין האזורי לעבודה חיפה

ב"ל 47947-02-20

רשות המסים ולאור הגעתם של שני אלה להסכם פשרה, כאמור לעיל; תביעה זו מהווה שימוש לרעה בהליכי משפט; בנושא שבנדון קיים פסק דין חלוט של בית הדין הארצי, שניתן לאחרונה בעניין **מגן דוד אדום** (עב"ל (ארצי) -53714-02-19, ניתן ביום 24.8.2020. להלן: "עניין מד"א"), ואשר תומך בעמדת הנתבע.

4. עוד טוען הנתבע, כדלקמן: התובעת מחויבת ביחסיה אל מול הנתבע לאור הסכם הפשרה, ולכל היותר טענותיה מתמצות בכדאיות העסקה, שאין בהן כדי להצדיק השתחררות חד-צדדית מהסכם הפשרה; בית הדין לעבודה נעדר סמכות עניינית לדון בטענות התובעת; קבלת הבקשה תייעל את ההליך ותחסוך משאבים שיפוטיים יקרים. לאור כלל אלה, הנתבע טוען כי יש למחוק את סעיפים 18.5-18.11 ו-19 לכתב התביעה.

5. בהודעת הבהרה נוספת שנמסרה מצידו, הוסיף וטען הנתבע כי יש מקום שבית הדין ילבן במסגרת ההליך את מעמדה של רשות המסים בהליך מעין זה. זאת, בשל השלכות הרחב המיסויות הישירות והעקיפות, שעשויות להתקבל כתוצאה מקבלת החלטה בהליך. עוד נטען, כי אי-צירוף רשות המסים להליך עשוי לעורר קשיים מהותיים בניהול ההליך, ולהקשות על הכרעה יעילה ושלמה בכל השאלות הנוגעות לתקיפה עקיפה של הסכם שומה. זאת ועוד, ייתכן גם שיהיה צורך במתן חוות דעתו של היועץ המשפטי לממשלה בנושא הסמכות העניינית.

6. **התובעת טוענת** מנגד, כך – יש לדחות את הבקשה, משעה שהיא הוגשה שלא בהזדמנות הראשונה וגם לא במסגרת הדיון שנערך לפני בית הדין, ומה גם שהצדדים הגיעו להסכמות במסגרת אותו הדיון; המועד האחרון להגשת בקשות מקדמיות חלף זה מכבר; בקשת הנתבע מהווה, הלכה למעשה, בקשה לסילוק על הסף של חלקים נרחבים מכתב התביעה; בקשה לסילוק על הסף מטעמי היעדר סמכות עניינית יש להעלות בהזדמנות הראשונה, ומשלא הועלתה הרי שהנתבע מנוע מלעשות כן.

7. עוד טוענת התובעת, כדלקמן: התביעה עניינה בתקיפה ישירה של החלטת הנתבע מחודש 7/2019, ולא של גורם אחר; לבית הדין יש סמכות עניינית ייחודית לדון בתביעה זו; המדובר בהליך מנהלי מובהק שעליו תופעל ביקורת שיפוטית וביחס לתוקפה של החלטת הנתבע, ולבית הדין לעבודה יש סמכות עניינית ייחודית לדון בכך; התובעת אינה מבקשת להתכחש או לסגת מהסכם

בית הדין האזורי לעבודה חיפה

ב"ל 47947-02-20

הפשרה, והיא כבר שילמה לרשות המסים את הסכומים שנקבעו במסגרתו; הנתבע אומנם הסתמך על הסכם הפשרה הנ"ל, אולם הוא עצמו זה שהרחיב את החיוב בדמי ביטוח לאומי, מעבר להסכם הפשרה. כל זאת, בניגוד גם לעמדת רשות המסים; לפי הפסיקה, על הנתבע לאמץ את הסכם הפשרה כמקשה אחת – מה שלא נעשה על ידו; לא ברור מה הטעם בצירוף רשות המסים להליך.

8. **התשתית הנורמטיבית** – תקנה 40 לתקנות בית הדין לעבודה (סדרי דין), תשנ"ב-1991 קובעת כי **"בית הדין או הרשם רשאי, בכל עת, להורות כי יימחק או יתוקן כל עניין בכתב טענות שאין בו צורך או שהוא מביש או עלול להפריע לדיון הוגן בתובענה, לסבכו או להשהותו"**. יצוין, כי הוראה מקבילה קיימת בתקנה 91(א) לתקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984, והלכה פסוקה היא כי תקנה הקיימת בסדרי הדין בבית הדין לעבודה, הזוהה בהוראתה לתקנה בסדר הדין האזרחי, תפורש תוך זיקה מרבית לפירוש שניתן לתקנה הכללית.

9. לעניין פרשנותה של תקנה 91(א) לתקנות סדר הדין האזרחי, כלל נקוט הוא כי השימוש בסמכותה של הערכאה השיפוטית לתקן או למחוק כתבי טענות, ייעשה במשורה ובמקרים חריגים בלבד, וכאשר ברור על פניו כי האמור בכתבי הטענות טורדני, מביש, מפריע או עשוי לסבך את הדיון (ראו י. זוסמן **סדר הדין האזרחי** 321, 326-327; ע"א 1252/00 **חייק נ' ארזי**, ניתן ביום 14.6.2000; ע"ע (ארצי) 283/07 **משה – רשות העתיקות**, ניתן ביום 24.12.2007).

10. **הכרעת בית הדין בבקשה** – לאחר שעיינתי בבקשה ובכלל טענות הצדדים ביחס אליה, ואף במסמכים הקיימים בתיק בית הדין, מצאתי לנכון **לקבל את הבקשה** למחיקת סעיפים מכתב התביעה, ובאופן שיובהר להלן. בפתח הדברים אציין כי הבסיס לדיון שאערודך להלן, הוא כדלקמן:

א. כתב התביעה בהליך שלפני הוגש בחודש 2/2020, וכאשר התובעת יוצגה על ידי בא-כוחה הקודם. באותו השלב טרם ניתנה קביעה ברורה ומחייבת של בית הדין הארצי לעבודה, וביחס לאופן שעל הנתבע לנהוג בבואו ליתן החלטות ביחס להכנסה שבה מחויב נישום בדמי ביטוח, ובכל הקשור להסכם פשרה שנערך בין אותו הנישום לבין רשות המסים. בסוגיה זו ניתנו מספר הכרעות על ידי בתי הדין האזוריים, לכאן ולכאן;

בית הדין האזורי לעבודה חיפה

ב"ל 47947-02-20

ב. ביום 24.8.2020 ניתן פסק דינו של בית הדין הארצי לעבודה בעניין מד"א – עב"ל (ארצי) 53714-02-19, במסגרתו של הליך מאוחד שנידון בעניינם של מספר גופים – מגן דוד אדום, אוניברסיטת בר אילן, חברת ממון מסוף וניטול בע"מ וחברת נס א.ט. בע"מ.

במסגרת פסק דינה ועל דעת כלל חברי המותב, קבעה כבי הנשיאה וירט-ליבנה, בין היתר, כך: הנתבע רשאי להוציא שומת ניכויים בעצמו, אך משנערכה שומת ניכויים על ידי רשות המסים רשאי הנתבע להתבסס עליה (סעיף 43 לפסק הדין); אין מקום להבחנה בין מקרים שבהם קביעת שומת הניכויים על ידי פקיד שומה היא תוצאה של הסכם פשרה כזה או אחר, או שמדובר בקביעה עצמאית של פקיד השומה (סעיף 48 לפסק הדין); טעמי יעילות, חיסכון ומדיניות ציבורית תומכים במסקנה שאין זה נכון ששתי רשויות ציבוריות (רשות המסים והנתבע) תגענה לתוצאה אחרת, והדברים יפים ונכונים גם למקרה שבו שומת הניכויים שנקבעה אל מול רשות המסים היא תוצאה של הסכם פשרה (סעיף 49 לפסק הדין); לבית הדין קמה הסמכות לדון בתביעות כגון דא, הן בהיבט העובדתי והן בהיבט המשפטי (סעיף 62 לפסק הדין);

ג. במצב הנוכחי כיום, התובעת אינה מתכחשת להלכה שנקבעה בעניין מד"א. זאת ועוד, התובעת הבהירה חזר ושנה במסגרת תגובתה לבקשת הנתבע, כי היא אינה מתכחשת להסכם הפשרה שנחתם בינה לבין רשות המסים (ראו למשל בסעיפים 16 ו-18 לתגובה). כל זאת, בניגוד לנטען על ידה בעבר, במסגרת כתב התביעה, וכפי שאראה להלן.

11. סיכום-ביניים – לאור כלל האמור לעיל עד כה, עולה כי בכל מקום שבו כתב התביעה תוקף, בין אם במישרין ובין אם בעקיפין, את הסתמכותו של הנתבע על הסכם הפשרה, הרי שדין טענה זו להימחק. זאת, בהיותה באופן ברור כזאת שיש בה כדי לסבך ולהשהות את הדיון, כלשון הוראת התקנה שצוינה דלעיל. נחזור ונזכיר ביחס לכך, שוב, כי כתב התביעה הוגש טרם שניתן פסק הדין הברור והמפורש, ואף החלוט, בעניין מד"א, וכי התובעת אינה מתכחשת לו.

12. והנה, עיון בכתב התביעה מעלה כי התובעת ביקשה לתקוף את הסכם הפשרה, ולחייב את הנתבע למתן החלטה אחרת, ושלא בהתאמה להסכם. ראו למשל

בית הדין האזורי לעבודה חיפה

ב"ל 47947-02-20

- בסעיף 18.5 לכתב התביעה, שם טוענת התובעת כי " ... להלכה ולמעשה הנתבע חישב וחייב את התובעת בדמי ביטוח על ההוצאות שבספריה בדרך של חיוב גלובלי עפ"י נוסחה מסוימת שהותוותה בהסכם הפשרה ומבלי שבחן ושקל את מהותן של ההוצאות במשקפי הנתבע כמוסד סוציאלי..." (סעיף 18.5).
13. כן ראו סעיפים 18.6-18.11 לכתב התביעה, שם מתייחסת התובעת ותוקפת את החלטת הנתבע ביחס ל"הסעות לעובדים", ונטען כי "בהסכם הפשרה עם מס הכנסה אומנם התובעת הסכימה, בסופו של יום, לתשלום מס אך לצורכי פשרה בלבד תוך כדי שבסכומי החיוב מחושבים באופן גלובלי ומשוער ללא ייחוס לעובדים מסוימים. התובעת חלקה ועדיין חולקת על עמדת מס הכנסה ביחס לחיובה במס כהכנסת עבודה בגין הסעות לעובדים" (סעיף 18.11).
14. לבסוף, ראו גם לכל אורכו של סעיף 19 לכתב התביעה, שם תוקפת התובעת את החלטתו של הנתבע ביחס לסעיפים הבאים – "הסעות לעובדים", "שווי ארוחות", "שווי מתנות" ו-"פעולות רווחה", ומשעה שהנתבע התבסס על הסכם פשרה ".... שנעשה בין הצדדים לצורכי פשרה בלבד כשכל צד חולק על עמדת הצד שכנגד ומחזיק בעמדתו". בכלל זה, התובעת שוב טוענת כי הסכם הפשרה " ... לא מנע מהנתבע לערוך את בדיקותיו הדרושות שלו" (סעיף 19.1).
15. התובעת אף מוסיפה וטוענת כי ההסכם " ... נערך משיקולי כל צד להסכם ולא כתשתית חלוטה לקביעת הנתבע בבחינת "ראה זה וקדש" (סעיף 19.2), וכי "בהיעדר כללים ברורים ומוחלטים המחייבים את הנתבע לאמץ הסכם פשרה עם רשות המסים, אין מקום להסתמך על הסכם הפשרה במסגרת קביעתו של הנתבע, ללא שיקול דעת ובדיקה עצמאית מצידו, שכן התכליות של שתי רשויות המס שונות, והנתבע אינו יכול לאמץ, בצורה עיוורת וללא הפעלת שיקול דעת, את הסכם הפשרה ושומות המס המוצאות למעסיק..." (סעיף 19.4).
16. לבסוף, בסעיף 19.5 לכתב התביעה (וגם בסעיף 4.4 לכתב התשובה, שהוגש כמענה לכתב ההגנה), הסתמכה התובעת על פסק דינו של בית הדין האזורי בעניין בר-אילן, ואף ציינה כי " ... אומנם הנתבע ערער לבית הדין הארצי לעבודה על פסק דין זה, אך כל עוד לא נאמרה המילה האחרונה בנדון, מן הראוי לכבד את האמור בפסק הדין על כל המשתמע מכך". עם זאת, נזכיר כי בעניין

בית הדין האזורי לעבודה חיפה

ב"ל 47947-02-20

- מד"א (ואשר בו נידון גם עניינה של אוניברסיטת בר-אילן), בית הדין הפך את פסיקתו של בית הדין האזורי, וראו בסעיף 48 לפסק הדין בבית הדין הארצי.
17. הנה כי כן, ניתן לראות כי בסעיפים שאליהם הפנה הנתבע בבקשתו, ואשר נסקרו כעת בהרחבה, תוקפת התובעת חזור ושנה את הסתמכותו של הנתבע על הסכם הפשרה. התובעת שבה וטוענת כי היה על הנתבע לאמץ מבחנים ושיקולים שונים הנוגעים לתחום הביטחון הסוציאלי ושאינם דווקא תואמים את הסכם הפשרה, וכי הסכם הפשרה אינו מחייב אותה (כאמור לעיל, היום למעשה שינתה התובעת את טענותיה). על כן, אין מנוס אלא למחוק סעיפים אלה מכתב התביעה.
18. **אשר לטענת התובעת כי הנתבע הרחיב את הסכם הפשרה – בתגובתה לבקשה טענה התובעת, כי הנתבע אומנם הסתמך על הסכם הפשרה הנ"ל, אולם גם הרחיב את החיוב בדמי ביטוח לאומי מעבר לו. תחילה אבהיר, כי טענה זו של התובעת נותרה לקונית במידה רבה ולא ברורה עד תום, ולא הובאה על ידה דוגמא ספציפית למה בדיוק היא מכוונת.**
19. לאחר עיון חוזר בכתב התביעה, למדתי כי החלטת הנתבע התייחסה לחמישה נושאים. לגבי ארבעה נושאים מתוך החמישה – החיוב שהוטל על התובעת ביחס ל"הסעות לעובדים", "שווי ארוחות", "שווי מתנות" ו-"פעולות רווחה", הסתמך הנתבע, כאמור לעיל, על הסכם הפשרה. ודוק – כך טוענת התובעת עצמה (ראו למשל בסעיפים 5.1 ו-9 לכתב התביעה).
20. כמו כן, קיימת הכרעה אחת ויחידה של הנתבע, וביחס ל"רכיבי שכר שליליים", וכאשר כתב התביעה מבהיר בבירור, כי עסקינן בנושא 'עצמאי' ואשר לא בא זכרו כלל בהסכם הפשרה שחתמה התובעת עם רשות המסים (ראו שוב בסעיף 9 לכתב התביעה). ראו גם בתשובת הנתבע לתגובת התובעת, שמציין כי המדובר ב"קביעה עצמאית ביחס לסעיף שלא נכלל בשומת מס הכנסה (הפרשי שכר שליליים) ביחס להתוויית מיוחדות של חוק הביטוח הלאומי (אי ניכוי הוצאות שכיר) בגין סמכותו של הנתבע להוציא קביעות עצמאיות" (סעיף 3. דגשים בציטוט הם במקור).
21. על כן, טענת התובעת ביחס ל'הרחבת' הנתבע דינה להידחות, ומהווה שינוי חזית מובהק של הנטען בכתב התביעה. לפיכך, במקום שבו הנתבע הסתמך – לשיטת

בית הדין האזורי לעבודה חיפה

ב"ל 47947-02-20

כתב התביעה, על הסכם הפשרה וביחס לארבעת הנושאים שצוינו דלעיל, הרי שאין כל מקום לפתוח נושאים אלה מחדש (ודוק – במתן הכרעה זו איני מתייחס כלל לסוגיית הקנסות וההצמדה, שהצדדים לא התייחסו אליה במסגרת הבקשה הנוכחית).

22. עם זאת, אשר לסוגיה של "רכיבי שכר שליליים", הרי שזו לא בא זכרה כלל בהסכם הפשרה. לכן, אין לנושא של "רכיבי שכר שליליים" כל קשר להסכם הפשרה, והנתבע לא יכול היה 'להרחיב' את הסכם הפשרה ביחס אליו, יש מאין. בהינתן קביעה זו, אבהיר כי החיוב ביחס ל"רכיבי שכר שליליים" יכול להתדיין בהליך שלפני. במסגרת זאת אף תתברר טענת התובעת, כי בהחלטתו לגבי "רכיבי שכר שליליים" פעל הנתבע בשונה מעמדת רשות המסים (סעיף 9 לכתב התביעה, וראו גם סעיף 31).

23. **אשר לטענות התובעת במישור הפרוצדוראלי** – לא מצאתי כל ממש בטענות אלה של התובעת, ודין להידחות. אציין בקצרה, כך: ראשית, הנתבע הגיש את הבקשה נשוא החלטה זו בשלב מקדמי בהליך, ואף ביקש מחיקת סעיפים מכתב התביעה, כבר במסגרת כתב הגנתו (סעיפים 35-41), והתובעת אף הגישה כתב תשובה, במענה לכך; שנית, הטענה כי המדובר למעשה בבקשה לסילוק על הסף אינה מקובלת על בית הדין, ובמיוחד לאור הבהרתה של התובעת (ובניגוד לנטען בכתב התביעה) כי היא אינה חולקת על הסכם הפשרה.

24. שלישית, אציין כי לא נקבע על ידי בית הדין מועד סופי להגשת בקשות מקדמיות, ולכן לא ניתן לומר שחלף המועד האחרון להגשת בקשות שכאלה. גם בדיון שנערך לפני בית הדין לא ניתנו קביעות מחייבות ביחס לכך. מטעם זה אף לא ניתן לומר כי הנתבע התנהל בחוסר תום-לב; רביעית וחשוב מכל, טענות התובעת במישור הפרוצדוראלי מתעלמות מהזכות שניתנה לה להגיב לבקשה נשוא החלטה זו, באופן מלא ושלם (ועוד קודם לכן, כבר במסגרת כתב התשובה). משכך, לא שוכנעתי כלל ועיקר כי נפגעה זכותה של התובעת לקיומו של הליך הוגן וראוי, וכי לא נפגעה מי מבין זכויותיה הדיוניות.

25. **אשר לבקשת הנתבע להוספת צד להליך, ולטענת הנתבע בדבר היעדר סמכות עניינית** – לא ירדתי לסוף דעתו של הנתבע ביחס לבקשתו ואשר הועלתה בחצי-פה, 'ללבן במסגרת ההליך את מעמדה של רשות המסים בהליך', ואיני סבור כי

בית הדין האזורי לעבודה חיפה

ב"ל 47947-02-20

יש מקום לצירוף רשות המסים ו/או היועץ המשפטי לממשלה להליך. זאת, כאשר במסגרת ההליך בבית הדין הארצי **בעניין מד"א**, בית הדין לא מצא לנכון לעשות כן.

26. זאת ועוד, משעה ששני הצדדים – התובעת מחד והנתבע מנגד – מסכימים ומסתמכים על הסכם הפשרה שחתמה התובעת מול רשות המסים, וכפי שתואר דלעיל בהרחבה עד כה, לא ברור מה תהיה (ובמלוא הכבוד) תרומתה של רשות המסים להליך, ומהי התועלת בצירופה כעת. כמו כן, לאור הקביעה הנ"ל, ובהינתן קביעתו של בית הדין הארצי **בעניין מד"א** ביחס לסמכות העניינית, אשר נתונה לבית הדין האזורי בהיבט העובדתי והמשפטי יחדיו, גם טענת היעדר הסמכות העניינית דינה להידחות.

27. **לסיכום** – בקשת הנתבע מתקבלת ברובה הגדול, ומתקבלת בזאת הבקשה למחיקת סעיפים 18.11-18.5 ו-19 לכתב התביעה מתקבלת בזאת. עם זאת, טענת התובעת לגבי צירוף צדדים נוספים להליך, וגם הטענה לגבי היעדר הסמכות העניינית של בית הדין לדון בהליך, דינן להידחות.

28. **הוצאות** – משעה שהבקשה התקבלה ברובה, תישא התובעת בהוצאות הבקשה בסך של 3,000 ₪, אשר ישולמו לנתבע תוך 30 מיום מתן החלטה זו, וללא כל קשר לתוצאה הסופית בהליך.

29. **הנחיות נוספות לגבי ניהול ההליך** – לאור ההחלטה תבהיר התובעת עד ליום 1.11.2020 כיצד בדעתה להתקדם בהליך, והאם בכוונתה להגיש בקשה לתיקון כתב התביעה. כמו כן, עד מועד זה יבהירו הצדדים את עמדתם באשר לבקשות שתלויות ועומדות לגילוי מסמכים, והאם נכון וראוי ליתן הכרעה בהן כעת.

30. **מזכירות – לעיוני ביום 2.11.2020.**

ניתנה היום, כ' תשרי תשפ"א (08 אוקטובר 2020), בהיעדר הצדדים ותישלח אליהם.

טל גולן
שופט

